

“Кощана”. Успехите на ромските творци дават гаранция те да бъдат популяризирани и зад граница. През 1958 г. Сабрия Нено Пашова, Асиба Алиева и Ибро Лолов гостуват на Лайпцигския панаир и жънат големи успехи в тогавашната ГДР.

Немалка дейност по това време развиват и циганското читалище в София “Девети септември” и различните цигански училища и паралелки в страната. През 50-те години в София функционират две цигански училища, които ромите наричат “първо” и “второ”. В тях се учат 1200 столични циганчета. Цигански училища има и в Нова Загора, Стара Загора, Видин, Берковица и Кюстендил. Специализирани паралелки за ромски деца има и в някои училища в столицата и в страната.

Прави впечатление, че в Пловдив, Русе, Варна и Пазарджик немалко цигани искат да бъдат признати за турци и техните деца да учат в т. нар. турски училища, а немалко роми в Сливен, Ямбол и други градове и села не желаят да ги третираят като цигани и не искат децата им да учат в цигански училища и паралелки.

* * *

След 1956 година настъпват редица съществени промени в партийното и държавно ръководство, имащи крайно противоречив отзвук сред етническите общности в страната. Към ЦК на БКП се създава специален отдел за работа с етническите общности, който постепенно налага политика на елиминиране на особеностите на партийната и държавна дейност сред етническите общности. Формулира се и се защитава тезата, че специфицирането на партийната и държавната дейност отвежда към обособяване и автономизъм, към сепаризъм и антибългаризъм, които застрашават единството на нацията, а оттам и държавния суверенитет на България.

Към НС на Отечествения фронт също функционира специално звено за работа с етническите общности, в което също се налага тази политика. Подобна структура и дейност имат място и в ЦК на ДКМС, а по своеобразен начин и сред профсъюзите. Тоест, относително бързо се лансира полити-